

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/10/2024
Identifikačné číslo spisu:	6119212353
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6119212353.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Tomáš Pohori, s miestom podnikania Kamenný Most 499, IČO: 40 058 328, zastúpeného advokátom JUDr. Jaroslavom Patákom, so sídlom F. Rákocziho 60, Štúrovo, proti žalovanej obchodnej spoločnosti TOPPER, s.r.o., so sídlom Mikovíniho 19, Trnava, IČO: 36 025 577, zastúpenej BUKNA, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Jánoškova 1545, Dolný Kubín, IČO: 36 865 044, o uloženie povinnosti bezplatne odstrániť vady diela, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu Banskej Bystrici č. k. 43Cob/44/2022-450 z 30. júna 2022, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Krajského súdu Banskej Bystrici č. k. 43Cob/44/2022-450 z 30. júna 2022 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.
- II. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cb/5/2019-265 z 5. septembra 2023 z r u š u j e.
- III. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cb/5/2019-244 zo 14. marca 2023 z r u š u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) prvou výrokovou vetou rozsudku č. k. 63Cb/5/2019-344 z 5. novembra 2021 žalovanej uložil povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku bezplatne odstránila opravou všetky vady diela zhotoveného žalovanou na základe jej cenovej ponuky z 20. apríla 2017 a dohody žalovanej so žalobcom na stavbe „Zvýšenie efektívnosti spracovateľského procesu a kvality produktov prostredníctvom obstarania inovatívnych technológií a energetických úspor SO 01 HALA - Zhotovenie vsypovej podlahy“, ktoré vznikli v prvej etape vykonávania diela, nachádzajúce sa na betónovej priemyselnej podlahe v hale obchodnej spoločnosti MÁNYA, spol. s r.o., so sídlom Svodín 1299, 943 54 Svodín, IČO: 34 119 213, zapísanej v Obchodnom registri vedenom Okresným súdom Nitra, oddiel Sro, vložka č. 1205/N a spočívajúce v odlamovaní vsypu v miestach narezania kontraktačných špár, v odlupovaní vsypu v ploche podlahy a vo vytváraní dutých, nespojených častí podlahy. Druhou výrokovou vetou žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100% proti žalovanej a treťou výrokovou vetou znalcovi Doc. Ing. Andrejovi Sokolíkovi, CSc., Ružová 32, Žilina priznal znalečné vo výške 100% proti žalovanej.
2. O odvolaní žalovanej proti rozsudku súdu prvej inštancie rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici

(ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 43Cob/44/2022-450 z 30. júna 2022 tak, že výrokom I. odvolanie žalovanej odmietol a výrokom II. žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaná podala proti meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie prostredníctvom portálu e-Žaloby z elektronickej schránky svojho právneho zástupcu odvolanie, ktorého prílohou bol elektronický súbor (PDF) obsahujúci tiež odvolanie. Z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe vyplýva, že elektronický formulár „Odvolanie“ a ani príloha PDF súbor „01800 Odvolanie žalovanej, TOPPER - Tomáš Pohori, povinn. odstr. vady diela (2019 - 79)“ nie sú podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom právneho zástupcu žalovanej, miesto toho sú podpísané platným kvalifikovaným elektronickým podpisom Kristíny Kmeťovej, zamestnankyne splnomocnenej právnym zástupcom žalovanej. Z ustanovení § 16 ods. 2 a 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o advokácii“) vyplýva, že advokáta pri jednotlivých úkonoch môže zastúpiť aj iný zamestnanec advokáta ako advokátsky koncipient, avšak nie v celom rozsahu. Zastúpenie advokáta zamestnancom je limitované priamo v zákone o advokácii (§ 65 ods. 2 časť vety za bodkočiarkou), ktorý nepripúšťa, aby odborný zamestnanec zastupoval klienta pred súdom, prokuratúrou alebo orgánom verejnej správy. Zákon teda neumožňuje, aby advokát poveril svojho zamestnanca, aby v jeho mene pre klientov, ktorí advokátovi udelili príslušné plnomocenstvo, podával prostredníctvom portálu e-Žaloby akékoľvek podania na súdy so svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom bez toho, aby ich advokát priamo autorizoval. Zamestnankyňa právneho zástupcu žalovanej Kristína Kmeťová bola poverením z 20. mája 2021 splnomocnená, aby v jeho mene prostredníctvom portálu e-Žaloby podávala podania a podpisovala prílohy týchto podaní svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom napriek tomu, že zákon o advokácii nepripúšťa zastúpenie advokáta pred súdom svojím zamestnancom. Podpísanie odvolania pri jeho podaní na súd zamestnankyňou právneho zástupcu žalovanej je treba považovať za zastupovanie žalovanej pred súdom.

4. Odvolací súd poukázal na to, že odvolanie bolo podané elektronicky z elektronickej schránky advokáta (správne malo byť uvedené advokátskej kancelárie - poznámka dovolacieho súdu) ako právneho zástupcu žalovanej a z jeho obsahu jednoznačne vyplýva, že ho v mene žalovanej podal ňou zvolený advokát, teda osoba oprávnená odvolanie podať. Podanie však bolo z elektronickej schránky právneho zástupcu doručené súdu bez kvalifikovanej autorizácie týmto právnym zástupcom, neobsahovalo preto základnú náležitosť podania v zmysle § 127 ods. 1 písm. e) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), ktorým je podpis osoby, ktorá podanie urobila. Umiestnením podpisu konajúca osoba vyjadruje súhlas s obsahom podania a zároveň identifikuje seba ako osobu, ktorá podanie robí. Zamestnankyňa advokáta nie je oprávnená vykonať úkon právnej služby v podobe vypracovania a podania odvolania, nemôže preto ani svojím podpisom potvrdzovať obsah odvolania a ani identifikovať seba ako osobu, ktorá odvolanie podáva. Z textu odvolania vyplýva, že toto malo byť vyhotovené priamo advokátom, ktorý ho však nepodpísal, teda neobsahovalo podstatnú náležitosť podania, a to podpis konajúcej osoby, ktorá podanie vyhotovila. Odvolací súd nebol oprávnený odstraňovať tento nedostatok odvolania výzvou na doručenie odvolania autorizovaného právnym zástupcom žalovanej, pretože by to odporovalo špeciálnej úprave obsiahnutej v § 125 ods. 2 CSP, ktorá sa aplikuje na elektronické podania. Tento nedostatok podania mohol právny zástupca žalovanej odstrániť iba v lehote 10 dní, ak by odvolanie doručil v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o e-Governmente“ alebo „zákon č. 305/2013 Z. z.“). Právny zástupca žalovanej však odvolanie v listinnej podobe alebo elektronickej podobe autorizované podľa zákona č. 305/2013 Z. z. súdu nedoručil. Odvolací súd poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. I. ÚS 484/2019 a sp. zn. I. ÚS 454/2019, ktoré sa síce týkajú dovolacieho konania, ale ich závery je možné použiť aj na odvolacie konanie.

5. Vzhľadom na to, že žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu elektronicky podala odvolanie bez podpisu (autorizácie) právneho zástupcu žalovanej (elektronické podanie obsahovalo len kvalifikovaný elektronický podpis zamestnankyne advokáta, ktorá na takéto podpisovanie nemala zákonné oprávnenie), pričom v zákonnej lehote 10 dní od urobenia odvolania v elektronickej podobe bez

autorizácie nebolo odvolanie dodatočne doručené v listinnej podobe alebo elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie nemá náležitosť podľa § 363 CSP. Keďže súd na odstránenie uvedeného nedostatku sporovú stranu nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP), avšak pre uvedený nedostatok (absencia podpisu ako podstatnej náležitosti odvolania) nie je možné v konaní o odvolaní pokračovať, odvolací súd podľa § 386 písm. d) CSP odvolanie žalovanej odmietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a zásady úspechu v spore.

6. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, namietajúc porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie, hoci na to neboli splnené podmienky. Dovolateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd alebo „NS SR“) uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň požiadala o odklad vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie podľa § 444 ods. 1 CSP, keďže dňa 4. októbra 2022 jej bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. 278 EX 819/22, v zmysle ktorej je žalovaná povinná zabezpečiť bezodplatné odstránenie väd diela opravou. Ak by došlo zo strany žalovanej k vykonaniu bezodplatnej opravy väd a následne by dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie, tak dovolanie žalovanej by bolo bezvýznamné.

7. Dovolateľka uviedla, že prílohou podaného odvolania bolo aj poverenie z 20. mája 2021, v zmysle ktorého právny zástupca žalovanej poveril Kristínu Kmeťovú podľa § 16 ods. 2 a § 64 ods. 2 zákona o advokácii uskutočňovaním akýchkoľvek podaní prostredníctvom portálu e-Žaloby a podpisovaním príloh týchto podaní jej kvalifikovaným elektronickým podpisom. Kristína Kmeťová bola v čase odvolania žalovanej advokátskou koncipientkou právneho zástupcu žalovanej, a nejedná sa preto o odborného alebo iného zamestnanca advokáta. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplývajú žiadne dôvody, prečo by Kristína Kmeťová nemala byť advokátskou koncipientkou. Spísanie, resp. podanie odvolania možno považovať za úkon právnej služby, na vykonanie ktorého je advokát oprávnený poveriť aj advokátskeho koncipienta. Tento v rámci právnej praxe u advokáta je oprávnený vykonávať jednotlivé úkony právnych služieb, ktoré ako advokátsky koncipient robí samostatne. Dovolateľka vyjadrila presvedčenie, že jej právny zástupca bol oprávnený poveriť svoju advokátsku koncipientku, či už spísaním odvolania alebo jeho podaním. Kristína Kmeťová ako advokátska koncipientka bola preto oprávnená podať odvolanie, resp. ho autorizovať v zmysle osobitného predpisu. Pokiaľ by bola prijatá argumentácia odvolacieho súdu, podľa ktorej v zmysle § 65 ods. 2 zákona o advokácii nemôže advokátsky koncipient zastupovať klienta pred súdom, znamenalo by to, že advokátski koncipienti by sa nemohli zúčastňovať súdnych pojednávaní, na ktorých sa však bežne zúčastňujú. Odvolanie žalovanej bolo riadne autorizované osobou, ktorá ako advokátska koncipientka bola v zmysle zákona o advokácii a poverenia priloženého k odvolaniu oprávnená zastúpiť advokáta pri podaní odvolania. Ak mal odvolací súd aj napriek zneniu poverenia Kristíny Kmeťovej z 20. mája 2021 pochybnosť o tom, či menovaná je alebo nie je advokátskou koncipientkou, mohol požiadať právneho zástupcu žalovanej o objasnenie uvedenej skutočnosti, keďže odvolanie a aj príslušný formulár odvolania boli autorizované, t. j. boli podpísané zaručeným elektronickým podpisom advokátskej koncipientky právneho zástupcu žalovanej. Odvolací súd preto nemal byť pasívny a postupovať v zmysle § 125 ods. 2 CSP, keďže podpis konajúcej osoby, resp. autorizácia podania (ako jedna z podstatných náležitostí podania) nechýbala, ako to nesprávne uviedol odvolací súd v odseku 32 odôvodnenia rozhodnutia. Postup súdu podľa § 125 ods. 2 CSP by prichádzal do úvahy iba vtedy, ak by podanie vo veci samej nebolo vôbec autorizované. Keďže odvolanie žalovanej podané elektronicky bolo riadne autorizované, a to osobou, ktorá ako advokátska koncipientka bola v zmysle zákona o advokácii a poverenia priloženého k odvolaniu oprávnená zastúpiť advokáta pri podaní odvolania, žalovaná nebola povinná v zmysle § 125 ods. 2 CSP dodatočne doručiť podanie v listinnej podobe alebo elektronicky autorizované podľa osobitného predpisu v lehote 10 dní a následne súd nemohol postupovať tak, že na podanie žalovanej (odvolanie) neprihliadol a toto odmietol. Nálezy, na ktoré odkázal v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd, nie je možné použiť na daný prípad, pretože sa týkali dovolacieho konania, v ktorom (na rozdiel od odvolacieho konania) dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolateľka poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/158/2018 z 26. februára 2019 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/106/201 z 25. septembra 2019, z ktorých vyplýva, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu

prvej inštancie podával advokátsky koncipient, pričom odvolací súd ani v jednom prípade nevyslovil názor, že na podanie odvolania by mal byť oprávnený iba advokát.

8. K dovolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolanie odmietnuť pre nesplnenie podmienok podľa § 447 písm. f) CSP a zároveň žiadal priznať 100% náhradu trov dovolacieho konania. V súvislosti s dôvodom, pre ktorý odvolací súd odmietol odvolanie žalovanej, poukázal na to, že splnomocnený právny zástupca žalovanej vydal v tomto konaní niekoľko poverení s analogickým obsahom, resp. rozsahom poverenia, ako malo poverenie pre Kristínu Kmeťovú s tým, že tieto poverenia boli vydané buď v zmysle § 64 ods. 2 alebo v zmysle § 65 ods. 2 zákona o advokácii (napr. poverenia pre Janu Moštenickú), a to pre jednu a tú istú osobu. Žalobca v tomto smere vzniesol námietku, že u niektorých takto poverených osôb nebolo možné ich poverenia akceptovať ako právne relevantné, keďže v čase poverenia neboli zapísaní ako advokátski koncipienti u právneho zástupcu žalovanej. Vo vzťahu k samotnému dovolaniu žalobca namietal, že dovolateľka argumentačne reaguje len na časť (vytrhnutú z kontextu) napadnutého rozhodnutia, avšak opomína zaujať stanovisko k predmetnému rozhodnutiu ako celku, so zohľadnením odôvodnenia súdu vo vzťahu k dodržaniu príslušných ustanovení zákona č. 305/2013 Z. z. Z predmetného odôvodnenia je zrejmé, že zo strany žalovanej, resp. jej právneho zástupcu nedošlo k právne relevantnému postupu v zmysle § 23 zákona o e-Governmente. Splnomocnenie, ktoré žalovaná udelila svojmu právnomu zástupcovi, možno podľa názoru žalobcu považovať za neurčitý právny úkon v časti, v ktorej sa pojednáva o súhlase splnomocniteľa s ustanovením zástupcu (iného advokáta) za splnomocnenca. Z použitej formulácie „zástupcu (iného advokáta)“ totiž nie je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, či zástupcom môže byť len advokát (kvôli bližšej špecifikácii v zátvorke) alebo akýkoľvek právne relevantný zástupca (potom ale nie je zrejماً špecifikácia v zátvorke). Potreba jednoznačného určenia uvedenej skutočnosti je dôležitá z dôvodu, že podľa § 16 ods. 3 zákona o advokácii nie je zastupovanie podľa § 16 ods. 1 a 2 možné proti vôli klienta. Z uvedeného znenia časti splnomocnenia nie je zrejmé, na aký druh zastúpenia dal splnomocniteľ súhlas, a teda či zastupovanie na základe poverenia udeleného konkrétnej osobe je v súlade s prejavenu vôľou klienta. V súvislosti s poverením vydaným pre Kristínu Kmeťovú žalobca poukázal na to, že podľa informácie dostupnej na webovej stránke právneho zástupcu žalovanej menovaná úspešne absolvovala štúdium na PF UMB v Banskej Bystrici v roku 2021, pričom poverenie jej bolo vystavené 20. mája 2021. Uvedené skutočnosti potom vyvolávajú oprávnené pochybnosti o právnej relevancii vydaného poverenia, a to najmä v súvislosti s možným časovým nesúlalom ukončenia štúdia menovanou a vydaným poverením, resp. splnením zákonných podmienok pre jej zápis ako advokátskeho koncipienta. Napokon žalobca nesúhlasil ani s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, keďže podľa jeho názoru neexistuje k takémuto postupu dôvod hodný osobitného zreteľa, resp. taký dôvod existuje na strane žalobcu ako investora stavby, na ktorej žalovaná vykonala nekvalitné dielo.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, po vykonaní dovolacieho prieskumu vo väzbe na uplatnený dovolací dôvod bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a aj dôvodné.

10. Žalovaná prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí (za také rozhodnutie možno považovať aj uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“).

12. Vydaniu rozhodnutia súdu musí vždy predchádzať zákonné konanie, t. j. taký postup súdu, v ktorom je zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Civilný sporový poriadok stranám procesné práva, ktoré môžu uplatniť nielen v konaní na súde prvej inštancie, ale aj v odvolacom konaní. Za nesprávny procesný postup súdu treba považovať

aj to, ak odvolací súd odmietol odvolanie strany sporu, hoci preto neboli splnené zákonné podmienky, pretože týmto postupom strane sporu odňal možnosť konať pred odvolacím súdom na základe riadne uplatneného opravného prostriedku (odvolania) a realizovať tým procesné práva slúžiace na ochranu a obranu jej práv priznaných jej Civilným sporovým poriadkom.

13. Dovolacia argumentácia vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 431 v spojení s § 420 písm. f) CSP spočívala v namietaní nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu náležitosti podaného odvolania, a to konkrétne jeho podpisu.

14. Podľa § 16 ods. 1 až 3 zákona o advokácii, advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom. Pri jednotlivých úkonoch môže advokáta zastúpiť advokátsky koncipient alebo aj iný zamestnanec advokáta. Zastupovanie podľa odsekov 1 a 2 nie je možné proti vôli klienta.

15. Podľa § 64 ods. 2 zákona o advokácii, advokátsky koncipient vykonáva pod vedením a dohľadom advokáta, spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti, komplementára komanditnej spoločnosti alebo konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným právnu prax, ktorej účelom je nadobudnúť vedomosti a osvojiť si skúsenosti potrebné na výkon advokácie. Počas tejto praxe je advokát oprávnený poveriť advokátskeho koncipienta vykonaním jednotlivých úkonov právnych služieb, ktoré advokátsky koncipient robí samostatne.

16. Podľa § 65 ods. 2 zákona o advokácii, advokát je oprávnený odborných a iných zamestnancov poveriť vykonaním jednotlivých úkonov právnych služieb, ktoré robia samostatne; odborný zamestnanec nie je oprávnený zastupovať klienta pred súdom, prokuratúrou alebo orgánom verejnej správy.

17. Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase podania odvolania), osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania,

a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis:

1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou,

2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby, ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje alebo

3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje,

b) kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

18. Podľa § 23 ods. 2 zákona o e-Governmente, uznaný spôsob autorizácie je taký spôsob autorizácie, ktorý zabezpečuje spoľahlivú identifikáciu osoby, ktorá autorizáciu vykonala, a spoľahlivé zachytenie obsahu právneho úkonu, ktorý autorizovala, ako aj zhodu medzi autorizovaným právnym úkonom a právnym úkonom, ktorý osoba autorizovala. Uznaný spôsob autorizácie môže byť odlišný pre autorizáciu elektronického podania, pri ktorom sa vyžaduje vlastnoručný podpis, a elektronického podania, pri ktorom musí byť vlastnoručný podpis úradne osvedčený.

19. Podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente, ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak

a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo

b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „vysoká“ podľa osobitného predpisu a obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

20. Podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, na účely prístupu do elektronickej schránky sa používajú identifikátor osoby v spojení s autentifikátorom, ktorý bol pridelený alebo vydaný majiteľovi elektronickej schránky alebo osobe oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou. Správca modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby mala osoba oprávnená na prístup

a disponovanie s elektronickou schránkou po úspešnej autentifikácii dostupné všetky elektronické schránky, ku ktorým má takéto oprávnenie. Osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou právnickej osoby je právnická osoba, ktorej bola elektronická schránka zriadená, jej štatutárny orgán alebo člen jej štatutárneho orgánu a tiež osoba poverená štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo členom štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej bola elektronická schránka zriadená, a to v rozsahu ním určenom.

21. Dovolaciemu súdu predovšetkým nie je zrejmé, na základe čoho odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (na viacerých miestach) konštatoval, že Kristína Kmeťová bola zamestnancom právnej zástupkyne žalovanej. Z poverenia právnej zástupkyne žalovanej z 20. mája 2021 (založené je v spise na č. l. 380) vyplýva, že BUKNA, advokátska kancelária, s. r. o. (ďalej v texte poverenia označovaná ako „advokát“), v mene ktorej konal konateľ JUDr. Ondrej Bukna, poveruje Kristínu Kmeťovú, aby v mene advokáta a pre klientov, ktorí advokátovi udelili príslušné plnomocenstvo, podávala prostredníctvom portálu e-Žaloby akékoľvek podania na súdy a svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom podpisovala prílohy týchto podaní. Poverenie jej bolo udelené v zmysle zákona o advokácii, a to s odkazom na ustanovenia § 16 ods. 2 a § 64 ods. 2, pričom ustanovenie § 64 ods. 2 zákona o advokácii sa vzťahuje výlučne na advokátskych koncipientov. Nejednalo sa preto o poverenie pre odborného či iného zamestnanca advokáta (v zmysle § 65 ods. 2 zákona o advokácii), ako nesprávne konštatoval v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd. Uvedenú skutočnosť na výzvu dovolacieho súdu potvrdila Slovenská advokátska komora v e-mailovom podaní zo 4. februára 2025, v ktorom oznámila, že Mgr. Kristína Kmeťová je zapísaná v zozname advokátskych koncipientov u spoločnosti BUKNA, advokátska kancelária, s. r. o., Dolný Kubín ako advokátska koncipientka od 26. júla 2021 nepretržite doposiaľ. Na základe uvedeného oznámenia nemal dovolací súd žiadne pochybnosti o tom, že menovaná v čase, keď autorizovala sporné odvolanie bola síce v pracovnom pomere so spoločnosťou BUKNA, advokátska kancelária, s. r. o. (ktorá v predmetnom spore zastupuje žalovanú), ale ako advokátska koncipientka zapísaná v príslušnom zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou, ktorá pod vedením konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným (ktorým môže byť len advokát) vykonáva právnu prax, ktorej účelom je nadobudnúť vedomosti a osvojiť si skúsenosti potrebné na výkon advokácie. Počas tejto praxe je advokát oprávnený poveriť advokátskeho koncipienta vykonaním jednotlivých úkonov právnych služieb, ktoré advokátsky koncipient robí samostatne (§ 64 ods. 2 zákona o advokácii). Na rozdiel od odborných alebo iných zamestnancov advokáta sa na advokátskych koncipientov nevzťahuje obmedzenie, podľa ktorého nie sú oprávnení zastupovať klienta pred súdom, prokuratúrou alebo (iným) orgánom verejnej správy (§ 65 ods. 2 zákona o advokácii, časť vety za bodkočiarkou).

22. Pokiaľ ide o údajnú neurčitosť splnomocnenia zo dňa 22. marca 2019 (č. l. 59 spisu), ktoré žalovaná udelila spoločnosti BUKNA, advokátska kancelária, s. r. o., a to konkrétne v časti súhlasu splnomocniteľa so zastupovaním splnomocnenca inou osobou (na ktorú poukázal žalobca vo vyjadrení k dovolaniu), dovolací súd poznamenáva, že aj keby sa predmetný súhlas mal interpretovať výlučne tak, že žalovaná súhlasila s tým, že splnomocnenec sa v spore nechá zastúpiť iným advokátom (§ 16 ods. 1 zákona o advokácii), tak to ešte nepredstavuje dôkaz o tom, že zastúpenie splnomocnenca jeho advokátskou koncipientkou bolo realizované proti vôli klienta (žalovanej). Zo žiadneho ustanovenia zákona o advokácii nevyplýva, že súhlas klienta so zastúpením splnomocneného advokáta jeho advokátskym koncipientom musí byť udelený písomne, resp. že musí byť súčasťou písomného splnomocnenia, ktoré klient udelil advokátovi na zastupovanie v konaní pred súdom podľa § 92 ods. 2 CSP.

23. Zo spisu nepochybne vyplýva, že odvolanie žalovanej bolo odoslané z elektronickej schránky jej právnej zástupkyne BUKNA, advokátska kancelária, s. r. o. (ako majiteľa elektronickej schránky), na prácu s ktorou bola poverená jej advokátska koncipientka Mgr. Kristína Kmeťová, ktorá odvolanie podpísala svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom. Právnym základom jej úkonov bolo ustanovenie § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, ktoré umožňuje majiteľovi elektronickej schránky poveriť inú osobu na prístup a disponovanie s jeho elektronickou schránkou. Keďže zákon o e-Governmente pojmy prístup a disponovanie s elektronickou schránkou bližšie nedefinuje, ich obsah treba ustáliť výkladom. Pojem „disponovanie“ možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Koncipientke advokátskej kancelárie systém umožnil nielen vstup do

elektronickej schránky, napísanie sprievodnej správy, ale aj jej podpísanie vlastným elektronickým podpisom (t. j. autorizáciu), ako aj priloženie a autorizáciu textového súboru odvolania. Celý tento proces bol zavŕšený tým, že systém jej umožnil, aby súdu odoslala správu s prílohami. Nebyť splnomocnenia právnu zástupkyňou žalovanej podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, advokátska koncipientka by tieto úkony technicky nemohla vykonať, keďže Ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Nemožno preto pochybovať o tom, že právna zástupkyňa žalovanej týmto splnomocnením, resp. poverením advokátskej koncipientky prejavila vôľu, aby koncipientka vykonávala akékoľvek úkony súvisiace s jej právne záväznou komunikáciou prostredníctvom elektronickej schránky. Z uvedeného možno dospieť k záveru, že udelenie oprávnenia právnu zástupkyňou žalovanej na prístup a disponovanie s jej elektronickou schránkou je jej právnym úkonom, ktorým vedome a cielene splnomocnila svoju advokátsku koncipientku na tieto úkony a tým jasne prejavila svoju vôľu dať sa pri komunikácii z elektronickej schránky zastúpiť svojou koncipientkou. Takéto splnomocnenie je v súlade s § 16 ods. 2 zákona o advokácii, podľa ktorého advokátsky koncipient môže advokáta zastúpiť pri jednotlivých úkonoch. Právna zástupkyňa žalovanej tak splnomocnila svoju koncipientku vykonávať za ňu právne úkony v elektronickej podobe.

24. Pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona e-Governmente, ide podľa názoru dovolacieho súdu o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente je tak splnomocnením, resp. poverením na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ alebo na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu „disponovať s elektronickou schránkou“. S poukazom na uvedené potom nemožno súhlasiť so záverom dovolacieho súdu, že išlo o elektronické podanie bez autorizácie a uvedený nedostatok podania mohla odstrániť len právna zástupkyňa žalovanej v lehote 10 dní tým, že by súdu doručila odvolanie v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente. Predmetné podanie (odvolanie) bolo autorizované, a to advokátskou koncipientkou Mgr. Kristínou Kmeťovou, ktorá bola na takýto úkon splnomocnená na základe osobitného poverenia právnej zástupkyne žalovanej z 20. mája 2021, a teda bolo autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom osoby na to oprávnenej (porovnaj uznesenia NS SR sp. zn. 6Cdo/64/2023 z 24. januára 2024, sp. zn. 8Cdo/21/2023 z 26. júna 2024, sp. zn. 9Cdo/118/2023 z 26. novembra 2024 a sp. zn. 5Obdo/38/2022 z 18. apríla 2023, ktoré argumentačne nadväzujú na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 269/2022 z 12. januára 2023).

25. Len pre úplnosť dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v rámci predchádzajúcej rozhodovacej činnosti ÚS SR posudzoval otázku elektronického podpisu advokátom vo väzbe na podané dovolanie, kedy podmienkou podania dovolania podľa § 429 ods. 1 CSP je nielen povinnosť obligatórneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní, ale aj spísanie dovolania advokátom. Takáto striktná právna úprava však neplatí v prípade odvolania.

26. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že odvolací súd tým, že odvolanie žalovanej odmietol, hoci pre to neboli splnené zákonné podmienky, svojím nesprávnym procesným postupom zaťažil konanie vadou znátočnosti, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu procesných práv žalovanej v takej miere, resp. intenzite, ktorá predstavuje porušenie jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z tohto dôvodu dovolací súd považoval dovolanie žalovanej za prípustné a zároveň aj dôvodné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd zrušil rozhodnutie dovolacieho súdu (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

27. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cb/5/2019-265 z 5. septembra 2023 (ktoré uznesenie sa v spise nachádza na č. l. 534, keďže listiny založené v spise sú nesprávne očíslované od č. l. 459, keď za týmto číslom listu je uvedené č. l. 194 a spis je ďalej číslovaný od tohto čísla listu - pozn. dovolacieho súdu) bola žalovanej uložená povinnosť, aby v lehote 3 dní nahradila žalobcovi trovy prvoinštančného a odvolacieho konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 1 879,81 eura, ako aj trovy prvoinštančného konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku za podanú žalobu v sume 49,50 eura, a to všetko na účet právneho zástupcu žalobcu. Vydané uznesenie o výške trov konania je závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty. Keďže závislým výrokom môže byť

nielen dovolaním dotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004), dovolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o výške trov konania z 5. septembra 2023 [§ 439 písm. a) CSP]. Z rovnakého dôvodu dovolací súd zrušil aj uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cb/5/2019-244 zo 14. marca 2023 (ktoré sa v spise nachádza na č. l. 513), ktorým sa rozhodlo o výške znalečného a s tým súvisiacich nárokoch, keďže výroky II. až V. predmetného uznesenia súd prvej inštancie založil na zistení, že žalobca bol v spore v celom rozsahu úspešný a má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (viď odsek 22 odôvodnenia). Dovolací súd zrušil predmetné uznesenie v celom rozsahu, teda aj vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie priznal znalcovi odmenu za vypracovanie znaleckého posudku, a to z dôvodu, aby strane sporu, ktorá bude po (novom) rozhodnutí odvolacieho súdu zaviazaná k náhrade trov konania (§ 453 ods. 3 CSP), neodňal možnosť (prípadne) napadnúť predmetný výrok sťažnosťou v zmysle poučenia súdu prvej inštancie.

28. Úlohou odvolacieho súdu v ďalšom konaní bude rozhodnúť o podanom odvolaní žalovanej. V rámci tohto rozhodnutia rozhodne odvolací súd aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

29. Vo vzťahu k návrhu dovoľateľky na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd uvádza, že z podaného návrhu nemal osvedčené dôvody hodné osobitného zreteľa, preto tomuto návrhu pred rozhodnutím o podanom dovolaní nevyhovel. V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie prípustný opravný prostriedok.